

Datum vergadering	24 september 2026
Omschrijving agendapunt	Voorstel tot het vaststellen van de bestuursopdracht integrale onderwijsvisie
Portefeuillehouder	Wethouder P.E.M. van de Vijver-van Deursen
Samenvatting	
Door middel van dit raadsvoorstel bieden wij u de bestuursopdracht aan om te komen tot een integrale onderwijsvisie. De huidige onderwijsvisie van de gemeente Sluis loopt tot en met 2026 en sluit niet langer volledig aan bij de maatschappelijke, demografische en economische ontwikkelingen. Richting 2040 wordt er ingezet op een toekomstbestendig onderwijslandschap dat bijdraagt aan kansengelijkheid, talentontwikkeling, leefbaarheid en een goede aansluiting op de regionale arbeidsmarkt. Daarom wordt een nieuwe integrale onderwijsvisie ontwikkeld die de volledige ontwikkellijn omvat: van 0 jaar tot een leven lang ontwikkelen. Met de onderwijsvisie gaat er richting gegeven worden aan het onderwijsbeleid en een duidelijke lokale koers bepalen binnen de regionale samenwerkingsverbanden. De visie moet bestaande lokale en regionale ambities met elkaar in samenhang brengen, de samenwerking tussen onderwijs, maatschappelijke partners en bedrijfsleven versterken en een afwegingskader bieden voor toekomstige keuzes en investeringen. Daarmee wordt niet alleen invulling gegeven aan de gemeentelijke verantwoordelijkheid voor onderwijs, maar ook aan de ambitie om de leefbaarheid de gemeente voor huidige en toekomstige inwoners te versterken. Het beoogde resultaat is een integrale onderwijsvisie die als verbindend en richtinggevend kader fungeert voor het gemeentelijk onderwijsbeleid. In deze bestuursopdracht wordt de beoogde opzet en doel, de werkwijze en de planning voor het ontwikkelen van de visie geschetst. U wordt gevraagd deze te onderschrijven, waarbij input van uw kant uiteraard welkom is.	

Aan de raad,

Aanleiding

Onderwijs vormt een belangrijke basis voor de ontwikkeling van kinderen, jongeren en volwassenen en speelt een fundamentele rol in de leefbaarheid en toekomstbestendigheid van onze gemeente. Goed onderwijs draagt bij aan kansengelijkheid, talentontwikkeling, sociale cohesie en een sterke aansluiting op de arbeidsmarkt. De gemeente Sluis kent specifieke uitdagingen en kansen. Onze gemeente kent demografische uitdagingen, maar tegelijkertijd zetten we met onze economische agenda in op economische groei en daarmee een groei van het aantal inwoners (jongeren, gezinnen) richting 2040. Deze ambitie vraagt om een sterk en toekomstbestendig onderwijslandschap dat aansluit bij maatschappelijke ontwikkelingen, de regionale arbeidsmarkt en de behoeften van onze inwoners. Daarnaast staat het onderwijs voor belangrijke opgaven, zoals het bevorderen van kansengelijkheid, het versterken van de mentale gezondheid van kinderen en jongeren en het verder ontwikkelen van samenwerking tussen onderwijsinstellingen, gemeente, bedrijven en maatschappelijke partners. De huidige visie op onderwijs loopt van 2012 tot 2026 en verdient een samenhangende en toekomstgerichte update. Om richting te geven aan ons gemeentelijk onderwijsbeleid en de samenwerking met partners te versterken, willen we een integrale onderwijsvisie ontwikkelen waarbij rekening wordt gehouden met de regionale ambities. De integrale visie richt zich op de gehele ontwikkellijn: van jonge kinderen (0 jaar) tot en met volwassenen die zich blijven ontwikkelen via een leven lang ontwikkelen.

Doel

Ons doel is om een integrale onderwijsvisie voor de gemeente Sluis te gaan ontwikkelen, gericht op de periode tot 2040.

De visie moet:

- Richting geven aan ons gemeentelijk onderwijsbeleid;
- Lokale invulling geven aan regionale samenwerkingsverbanden en gezamenlijke opgaven;
- Bijdragen aan kansengelijkheid voor alle kinderen en jongeren;
- Bijdragen aan een goede mentale gezondheid en welzijn van jongeren;
- Samenwerking tussen onderwijs, gemeenten, maatschappelijke partners en bedrijfsleven versterken;
- Bijdragen aan een sterke aansluiting tussen onderwijs en de regionale arbeidsmarkt;
- Ondersteunen bij de ambitie van de gemeente om de leefbaarheid te versterken.

Scope

De visie richt zich op onze rol binnen het onderwijsveld, sociaal-maatschappelijke partners en bedrijfsleven; en richt zich op de volledige ontwikkelingslijn van 0 jaar tot een leven lang leren. In de visie worden de wettelijke taken die wij als gemeente hebben op het gebied van onderwijshuisvesting, leer- en kwalificatieplicht, vroegtijdig schoolverlaten, leerlingenvervoer, onderwijsachterstanden, voor- en vroegschoolse educatie, passend onderwijs, basisvaardigheden en laaggeletterdheid geïntegreerd. Daarnaast zal de visie aansluiten bij bestaande initiatieven en programma's in de regio Zeeuws-Vlaanderen; en bij de ambities vanuit het Nationaal Plan Vitale Regio's (NPVR) en Zeeland 2050. In de visie zullen de hieronder benoemde thema's aan bod komen. Dit is een tijdelijke kadering; en deze kan wijzigingen naarmate het onderzoek en de ontwikkeling van de visie vorderen.

Onderwijs en leefbaarheid

Onderwijsvoorzieningen zijn essentieel voor de leefbaarheid van dorpen en kernen. De visie richt zich op het toegankelijk houden van onderwijs voor alle leeftijden, van voor- en vroegschoolse educatie en primair onderwijs tot voortgezet onderwijs. Daarbij is het uitgangspunt dat kinderen en jongeren zoveel mogelijk thuis nabij onderwijs kunnen volgen, met oog voor de spreiding en toekomstbestendigheid van voorzieningen zoals integrale kindcentra (IKC).

Behoud van het voortgezet onderwijs

Het voortgezet onderwijs in onze gemeente heeft een sleutelpositie binnen de regio en krijgt daarom hoge prioriteit. De visie zet in op zowel het behoud als de kwaliteit van het aanbod op een onderwijscampus voor kinderen en jongeren, met goede verbindingen naar mbo en hoger onderwijs. Hiermee wordt bijgedragen aan gelijke kansen en het voorkomen van vertrek van jongeren uit de regio.

Onderwijs en (mentale) gezondheid

Onderwijsinstellingen spelen een belangrijke rol in het bevorderen van (mentale) gezondheid en welzijn. De visie omvat de gehele ontwikkelingslijn van 0–18 jaar en verder, waarbij aandacht is voor een gezond pedagogisch klimaat, preventie en ondersteuning. Een rijke schooldag kan onderdeel uitmaken van een gezond pedagogisch klimaat. En ook in latere levensfasen, zoals bij volwasseneneducatie, blijft aandacht voor welzijn en participatie van belang.

Doorgaande ontwikkelingslijn

In de visie zal aandacht zijn aan een doorgaande ontwikkelingslijn. Dit betekent een nauwe samenwerking en een doorgaande lijn tussen kinderopvang en voor- en vroegschoolse educatie, primair onderwijs, voortgezet onderwijs en de aansluiting op mbo en hoger onderwijs. Deze lijn wordt doorgetrokken naar een bredere levensfase, waarbij ook de overgang naar werk en verdere ontwikkeling centraal staat.

Onderwijs en arbeidsmarkt

De visie richt zich op een goede aansluiting tussen onderwijs en de regionale arbeidsmarkt. Dit betreft met name de overgang van voortgezet onderwijs naar mbo/hbo/wo, praktijkroutes en de begeleiding naar

duurzaam werk. Samenwerking met het bedrijfsleven en regionale partners is hierbij essentieel, evenals het inspelen op economische ontwikkelingen in Zeeuws-Vlaanderen.

Leven lang ontwikkelen

Leven lang ontwikkelen vormt een overkoepelend principe binnen alle thema's en strekt zich uit over de gehele levensloop. Naast onderwijs voor jongeren omvat dit ook volwasseneneducatie en scholing, waarbij inwoners worden gestimuleerd en gefaciliteerd om zich blijvend te ontwikkelen, om zo duurzaam inzetbaar en maatschappelijk actief te blijven.

Hoewel de integrale onderwijsvisie een brede scope beoogt is deze nadrukkelijk niet bedoeld als vervanging van andere, reeds bestaande beleidsdocumenten. De visie fungeert juist als een verbindende schakel tussen enerzijds het lokaal aanwezige beleid en de bestaande ambities, en anderzijds de regionale afspraken en gezamenlijke opgaven. Op die manier biedt de onderwijsvisie een duidelijk kader waarin lokale en regionale ontwikkelingen met elkaar in samenhang worden gebracht. Dit betekent dat de onderwijsvisie niet allesomvattend is, maar dat er waar nodig verwezen wordt naar bestaand beleid en bestaande plannen, zowel lokaal als regionaal. Ontwikkelingen en ambities vanuit onder meer de Strategische Regiovisie Zeeuws-Vlaanderen, het Nationaal Programma Vitale Regio's (NVPR), Zeeuws-Vlaanderen de Beste Plek om op te groeien, Gelijke kansen alliantie (GKA) Zeeuws-Vlaanderen, Passend onderwijs Zeeuws-Vlaanderen worden hierin meegenomen. Het is dus geen alternatief voor regionale samenwerking maar een lokale vertaling daarvan. Doordat we als gemeente zelf een duidelijke koers varen, worden lokale ambities en prioriteiten expliciet gemaakt en ontstaat een helder afwegingskader voor toekomstige keuzes en investeringen. Tegelijkertijd versterkt een eigen visie de positie van onze gemeente binnen regionale samenwerkingsverbanden, doordat duidelijk is welke belangen en opgaven lokaal centraal staan. Daarmee wordt niet alleen richting gegeven aan de samenwerking met onderwijs- en maatschappelijke partners, maar wordt ook invulling gegeven aan de verantwoordelijkheid ons als gemeente richting inwoners. Zo vormt de onderwijsvisie een kompas voor zowel lokaal handelen als regionale afstemming. In tegenstelling tot in de andere Zeeuws-Vlaamse gemeenten zullen we dan beschikken over een integrale visie op onderwijs van 0 jaar tot en met en een leven lang ontwikkelen.

Beoogd resultaat

Met de geschetste kaders en plan van aanpak in deze bestuursopdracht is ons beoogde resultaat:

- Een integrale onderwijsvisie voor de gemeente Sluis die richting geeft aan gemeentelijk onderwijsbeleid en die complementair is aan en verbindend is met bestaand beleid en bestaande ambities, zowel lokaal als regionaal.

Stakeholders en participatie

Bij de ontwikkeling van de integrale onderwijsvisie zullen we partijen vanuit de kinderopvang, basisonderwijs, voortgezet onderwijs, mbo, hoger onderwijs, sociaal-maatschappelijke partners en bedrijfsleven betrekken vanuit een adviserende en meedenkende rol.

Werkwijze en planning

We verwachten in juni 2027 de conceptversie aan uw raad aan te bieden, met de vraag om deze vrij te geven voor inspraak. In november/december 2027 verwachten wij u de onderwijsvisie aan te bieden ter besluitvorming, onder voorbehoud van inspraakreacties.

Financiën

Voor het ontwikkelen van de integrale onderwijsvisie is geen (extra) financiering nodig; het ontwikkelen van de visie valt onder reguliere werkzaamheden.

Oostburg, 18 augustus 2026,

Hoogachtend,

De secretaris,	De burgemeester,
S.I. de Kievit-Minnaert	mr. M.M.D. Vermue

DE RAAD VAN DE GEMEENTE SLUIS

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. ; 18 augustus 2026

BESLUIT:

Akkoord te gaan met het vaststellen van de bestuursopdracht integrale onderwijsvisie.

Sluis, 24 september 2026

DE RAAD VOORNOEMD,

De griffier,

drs. C.S. de Vries-Beeke

De voorzitter,

mr. M. M. D. Vermue

